

УДК 728.52.012(045)

Л. Р. Гнатюк,

к. арх., доцент ККТД, НАУ

А. В. Новік,

магістр, Національний авіаційний університет, Київ

ФОРМОТВОРЧІ ЕЛЕМЕНТИ ФЛОТЕЛІВ

Анотація: стаття присвячена дослідженню формотворчих елементів флотелів. Дослідження проведено на зразках закордонного досвіду плавучих будинків, а також на авторських розробках. На основі проведеного аналізу виявлено засадничі елементи формоутворення створення засобів життя на воді та запропоновано їх використання при розробці плавучого модуля флотелю.

Ключові слова: флотель, дизайн, готельне підприємство, формоутворення, плавучий модуль.

Актуальність теми. Готельне господарство відіграє провідну роль у презентації українського туристичного продукту на міжнародному ринку і має відповідати рівню готельного сервісу європейських стандартів. Створення ефективного готельного господарства має важливе значення для економіки України.

На сьогодні для України актуальним є підвищення загальної кількості готелів та готельних комплексів та їх галузева спеціалізація. Рационально збалансований сектор гостинності має включати розвиток мережі спеціалізованих готельних підприємств, зорієнтованих на оригінальність послуг та обслуговування певної категорії туристів згідно сучасних стандартів.

Перспективним засобом активізації сфери гостинності є освоєння природного рекреаційного потенціалу водного туризму у тому числі найбільш привабливих туристичних регіонів — Кримського, Карпатського та Азово-Чорноморського. У реалізації цього напрямку значну роль можна відвести таким порівняно новим для нашої країни формам гостинності як флотелі та ботелі. Формотворчі елементи таких закладів є потужним засобом створення естетичного, функціонального комфорту, і тому аналіз чинників їх формоутворення є на сьогодні актуальним питанням.

Огляд літератури. Мальська М. П., Пандяк І. Г. у своїй роботі «Готельний бізнес: Теорія та практика» послідовно розкривають питання еволюції сфери гостинності, аналізують проблему типології та класифікації готельних підприємств, організації та управління, технології обслуговування, архітектурно-планувальні особливості споруд готельних підприємств.

Пуцентейло П. Р. у роботі «Економіка і організація туристично-готельного підприємництва» встановлює особливості сучасного стану туристичної та готельної сфери, визначає ефективні напрями маркетингової діяльності підприємств готельного господарства.

У посібнику Роглева Х. Й. «Основи готельного менеджменту» систематизовані і викладені теоретичні, методичні і практичні питання управління сучасним готелем, наведені визначення флотелю та ботелю. Досліджуються сучасні принципи оформлення інтер'єрів та екстер'єрів готелів.

Але згадані автори не піднімають проблему дослідження формотворчих елементів флотелів.

Мета публікації полягає у виявленні формотворчих елементів флотелів.

Основна частина. Флотель – готель, який часто називають «курортом на воді», у якості якого використовується морське судно. Флотелі останнім часом виступають головними конкурентами великих готелів, їхня перевага полягає в тому, що вони надають можливість переміщуватися по морю (океану), тим самим значно розширюють різноманітність вражень, які отримує подорожуючий клієнт. Відпочиваючи в такому готелі, можна прокидатися щоранку в новому місці. За місткістю флотелі можуть бути малими (20 кают-номерів) і великими (800 кают-номерів).

Ідея водного відпочинку як і постійного життя на воді останнім часом набуває великого поширення на Заході. Плавучі будинки мають успіх у багатьох країнах світу — у США, Канаді, Італії, Англії, індійському Кашмірі. У США вони з'явилися наприкінці 40-х на озері Камберленд (США, Кентуккі), а в Європі на той час їх будували вже не одну сотню років. Найбільше подібних будинків-кораблів у Голландії, де вони віднесені до рангу національної визначної пам'ятки. Окрім кораблів використовують стаціонарні баржі, будівлі на базі бетонних дебаркадерів, самохідні хаусботи на основі катамаранних поплавкових систем.

Останнім часом у таких проектах беруть активну участь відомі дизайнерські та архітектурні компанії (Confused-Direction, Kingsley Architects, Anthenea, AquaDom), інженери та кораблебудівельники. Цікавий проект плавучого будинку, ідеального для життя на морі, у бухтах і затоках створив Джанкарло Зема. Проект «Трилобіт-65» представляє собою гібрид яхти й батискафа, що складається з надводної й підводної частин. Верхній рівень піднімається на 3,5 метри над рівнем моря, другий рівень — на 1,4 метри і фактично є цілком відкритою палубою.

Третій рівень перебуває на 0,8 метра нижче рівня моря, і призначений для спальної зони. У Трилобіті шість спальних місць — дві одномісні й дві двомісні спальні кімнати, кожна з ванною.

На 3 метри нижче рівня моря перебуває сферичний кабінет із прозорими стінами для відпочинку та екскурсій. Побудований у тих же технічних стандартах, що й туристичні підводні човни, цей скляний дзвін забезпечує 360° зору. Спеціальна конструкція скла надає можливість змінювати прозорість завдяки зміні напруги. На зовнішній його стінці по колу розташовані прожектори, що і вночі дозволяє оглядати водні простори.

Будинок-корабель обладнаний електродвигунами, що працюють на водні завдяки паливним елементам Ballard.

Проект Джанкарло Земи розрахований на 6 осіб і досягає 20 метрів у довжину. На створення обтічної форми судна з відмінними аеродинамічними властивостями автора надихнула форма найдавніших морських істот – трилобітів.

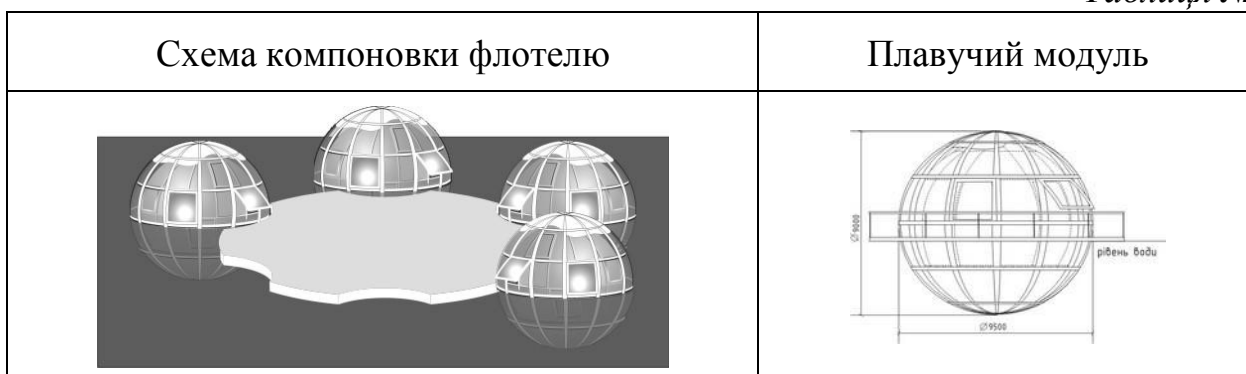
Таблиця №1

«Трилобіт-65» призначений для власників розкішних океанських яхт, і є фінансово недоступним для широких кіл (табл. №1).

Як можливий альтернативний, більш демократичний варіант водного житла можна запропонувати плавучий модуль авторської розробки, який надає можливості для задоволення всіх життєвих потреб людини, і може служити будинком на воді для однієї сім'ї. Оскільки подібне водне житло здатне самостійно пересуватися по воді, воно одночасно може виступати транспортним засобом. Кілька таких модулів, пришвартованих навколо платформи-причалу можуть утворювати плавуче поселення-острів (табл. № 2).

Таблиця №2

Якщо при проектуванні забезпечити екологічну безпеку завдяки системі утилізації відходів, екологічно чистим засобам пересування, засобам збереження сонячної енергії – такий штучний острів може розташуватися у будь-якому місці на морській або річковій акваторії і слугувати засобом гостинності курортного типу. Також модуль може використовуватися як засіб літнього відпочинку для сім'ї середнього достатку.

В основі форми модуля — сфера. Це два еліпсоїда — внутрішній, який, власне і є житловим простором, розташований всередині зовнішнього, який виконує захисну функцію, а також теплорегулюючу, завдяки повітрю, яке заповнює проміжок між еліпсоїдами і охолоджується або нагрівається за рахунок того, що нижня частина конструкції розташована під водою. На рівні води по периметру «будинок» оточений невеликою відкритою палубою, яка може бути збільшена за рахунок надувної частини. Сучасні, міцні і легкі матеріали та обтічна форма дозволяють підтримувати «будинок-корабель» на воді і протистояти хвилям.

Конструктивно транспортний засіб представляє собою збірний металевий каркас (сітчаста оболонка) із загальним засткленням. Зовнішня сфера вкрита світлочутливим матеріалом, що дозволяє використовувати сонячну енергію. Діаметр зовнішньої сфери складає 9,5 м. Площа житлової частини модулю складає 105м².

Таблиця №3

Поперехове планування плавучого модулю		
План верхнього рівня капітанський місток	План верхнього житлового рівня	План нижнього житлового рівня
		

Внутрішній простір плавучого модуля розділений на 4 рівні, з них 1 технічний (табл. № 3). Найнижчий рівень розташований повністю під водою, наступний – частково над водою для забезпечення вимог інсоляції, два верхніх розташовані повністю над водою. В нижній частині, що заповнена баластом, необхідним для забезпечення стійкості на хвилях, розташований водометний двигун на електроприводі. Два наступних рівня опираються на центральну

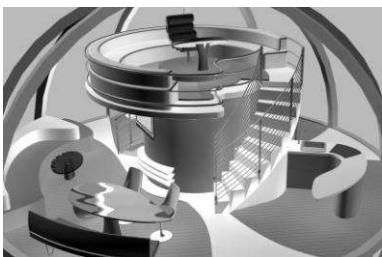
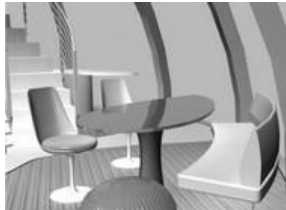
колону і об'єднані гвинтовими сходами. Ці рівні призначені для житлових приміщень. Найвищий рівень, куди ведуть гвинтові сходи, представляє собою платформу діаметром 4,5 м, на якій розташовані засоби керування модулем як транспортним засобом та навігаційне обладнання. Капітанський місток забезпечує огляд на 360°.

Верхній житловий рівень призначений для організації зон передпокою, кухні, їдальні, вітальні, робочої зони, санвузлу та гардеробної (зони зберігання). Перегородками відділені тільки дві останніх зони, інші розмежовано візуально за допомогою засобів дизайну. На нижньому житловому рівні, що на дві третини своєї висоти розташований нижче рівня води, розміщені три спальні кімнати та санвузол.

Сферична форма плавучого модулю забезпечує необхідні аеродинамічні властивості, так як даний флотель проектується як транспортний засіб для використання на відкритій водній поверхні з відповідними погодними умовами.

В основі концепції інтер'єру даного флотелю — різноманітні асоціації з морським і річковим простором, образом водної стихії. Створення потрібних асоціацій здійснюється за допомогою колірної рішення та використання відповідних перетікаючих форм (табл. № 4).

Таблиця №4

Інтер'єри флотелю	
Верхній житловий рівень	Нижній житловий рівень
	

Для оздоблення флотелю доречно застосувати матеріали, що можуть полегшити усю конструкцію, і добре витримують умови підвищеної вологості. Крім того, оскільки плавучий модуль представляє собою одночасно транспортний засіб і може опинитися далеко від берега, до його конструкцій і матеріалів пред'являються підвищені вимоги щодо безпеки. Тому тут пропонується використовувати матеріали, які звичайно застосовують для оздоблення яхт. Це спеціально оброблені дерев'яні покриття, морська фанера, пластик HPL, сендвіч-панелі, панелі RESOPAL® Comprac для використання в умовах підвищеної вологості. Деякі деталі оздоблення та предметного наповнення інтер'єрів виконані з алюмінію — зараз цей метал обґрунтовано стає все більш популярним у будівництві катерів, яхт і суперяхт.

Інтер'єри плаваючого модулю вирішені в теплій кольоровій гамі для забезпечення комфорту і створення враження затишку, відчуття «заземлення» посеред водного простору.

Висновок. Оскільки головна мета флотелю полягає в тому, щоб дати можливість відпочиваючим провести час в умовах, що тісно пов'язані з природним оточенням, у гармонії з навколишнім середовищем, засобами дизайну, зокрема, за допомогою відповідного формоутворення, у його інтер'єрах та екстер'єрі необхідно створити образи, що будуть органічно поєднуватися з середовищем. Основні формоутворюючі елементи даного флотелю — коло та плавні, біонічні лінії, що асоціюються із мінливістю, коливанням, притаманними стихії води, як і самому життю.

Список літератури

1. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Готельний бізнес: Теорія та практика: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 250 с.
2. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
3. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
4. Національний інститут стратегічних досліджень 04.08.2009 // Стан і проблеми розвитку готельного господарства України в контексті підготовки до ЄВРО-2012. Аналітична записка до Секретаріату Президента України.

Аннотація

Стаття посвячена дослідженню формообразующих елементов флотелей. Исследование проведено на образцах зарубежного опыта плавающих домов, а также на авторских разработках. На основе проведенного анализа были выявлены основные элементы формообразования при проектировании жилья на воде и предложено их использование для формирования модуля флотеля.

Ключевые слова: флотель, дизайн, гостиничное хозяйство, формообразование, модуль.

Abstract

The article deals with the formative elements Floatel. The study was conducted on samples of foreign experience of floating houses, as well as on the author's development. Based on the analysis identified the main elements forming the design of housing on the water and asked to use them to create a floating module Floatel.

Keywords: Floatel, design, hotel economy, forming, floating module.